

Veronika ŠMERDOVÁ, Náboženství v životě starověkých Řeků. Bakalářská práce, vedoucí PaedDr. Helena Východská. Katedra historie, Historie se zaměřením na vzdělávání. Fakulta Pedagogická. Západočeská univerzita v Plzni 2019, 82 str. textu a XXVIII stran příloh.

22.května 2019

Předložená posuzovaná bakalářská práce kolegyně Veroniky Šmerdové nejenže plně vyhovuje standardům, kladených na tyto finální písemné výtvary, ale svoji kvantitou i kvalitou patří k nejlepším, kterým jsem letos recenzoval. Byl jsem příjemně překvapen zvládnutím tématu i logickým uspořádáním stejně jako čistotou formálního zpracování, čtivým stylem a výraznou grafickou úpravou. Je vidět, že práce nevznikala ad hoc během posledních měsíců, nýbrž že tu autorka zúročila svůj od mládí projevovaný zájem, kultivovaný a prohloubený i další vysokoškolským studiem. Rozhodně jsem věnoval důkladnému pročitání její práce, svého druhu velmi fundované studie, více času, než co mi zabere napsání tohoto posudku. Těžko autorce něco zásadního vytknout, její závěry jen podtrhují charakter řecké kultury a civilizace, jejíž identita nebyla vytvořena státem, ale společným jazykem a pak především společně sdíleným olympským náboženstvím a s ním úzce propojenou mytologií a všemi Řeky uznávanými hlavními slavnostmi, hrami, vírou ve věštby apod. Vždy jsem požadoval za jistý paradox, že Řekové, kteří položili základy téměř všech věd a vynikali racionálním uvažováním, na druhé straně tolik akcentovali pověřivost a věštby a s nimi spojená slavná orákula. Mimochodem každý, kdo navštíví Delfy či Dodonu, je uchvácen tavným sepětím s přírodou a i největší skeptik aspoň částečně a dočasně podlehe magickému kouzlu těchto míst (natož pak dávní Helénové)...Autorka se zaměřila přednostně na pevninské Řecko a některé ostrovy Egejského moře. Jistě by se mohl záběr rozšířit o slavnosti a orákula v Malé Asii (Efes, Apollonova věštírna v Didymě) a vůbec Velkém Řecku (proslulá jihoitalská, původně řecká věštírna v Kymé (Cumae), kde roli delfských Pythií plnily místní Sibylly a kde řecká náboženská kultura infiltrovala do římského vidění světa. Autorka prostudovala úctyhodný počet knižních titulů, převážně aktuálních vydání a dokonce i anglických, včetně publikací mého přítele Igora Lisového, který nyní vydává nový časopis pro helénská studia Kalliopé (treba by se tam dala nějaká část práce vydat). O důkladné heuristické přípravě mluví přesvědčivě bohatý poznámkový aparát (259 položek pod čarou na 66 stranách). Výmluvné a didakticky využitelné jsou i obrazové přílohy, lepší orientaci v někdy až encyklopedicky nabitých kapitolkách umožňují přehledové tabulky a vizuálně snadno uchopitelné souhrny. Menší drobné překlepy nijak nesnižují pozitivní dojem (npř.s.16 Kréťané asi neměli styk se střední Evropou, s.19 amborsia, u kultu Héry bych zdůraznil nejslavnější heraiion v Helladě na ostrově Samos, s.26 théomorfismus či zoomorfismus?, s.29 v iónském slohu, s.30 Afrodita zobrazovaná nahá od 4.stol. n.?, s.77 bloodness místo bloodless etc.). Finální bakalářský opus Veroniky Šmerdové doporučuji k obhajobě s hodnocením **v ý b o r n ě**.

Profesor PhDr. Jan Kumpera, CSc., recenzent